

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA
FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ¹**

z dnia ...

**w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy
finansowej w ramach Programu Fundusze Europejskie dla
Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027²**

Na podstawie art. 6b ust. 10b ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2020 r. poz. 299 oraz z 2022 r. poz. 807 i ...) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, zwaną dalej „Agencją”, pomocy finansowej w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027.

§ 2. Pomoc finansowa może być udzielona podmiotom, o których mowa w art. 6b ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, zwaną dalej „ustawą PARP”.

§ 3. Pomoc finansowa może być udzielona w formach, o których mowa w art. 6b ust. 2 pkt 1, 3 i 5 ustawy PARP.

§ 4. 1. Pomoc finansowa może być udzielana za pośrednictwem Agencji jako:

1) pomoc publiczna zgodna z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1 z późn. zm.3), zwanego dalej „rozporządzeniem Komisji nr 651/2014”, przeznaczona na:

¹ Minister Funduszy i Polityki Regionalnej kieruje działem administracji rządowej – rozwój regionalny, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej (Dz. U. poz. 1948). Zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 marca 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z ... r. poz. ...) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego pełni funkcję Instytucji Zarządzającej Programem Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027.

² Tekst Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 został zaakceptowany decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej z dnia ... nr ...,

³ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 329 z 15.12.2015, str. 28, Dz. Urz. UE

- a) regionalną pomoc inwestycyjną dla MŚP – zgodnie z art. 14 rozporządzenie Komisji nr 651/2014;
 - b) usługi doradcze dla MŚP – zgodnie z art. 18 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
 - c) udział MŚP w targach – zgodnie z art. 19 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
 - d) wsparcie przedsiębiorców rozpoczynających działalność – zgodnie z art. 22 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
 - e) projekty badawczo- rozwojowe oraz studia wykonalności – zgodnie z art. 25 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
 - f) wsparcie dla klastrów innowacyjnych – zgodnie z art. 27 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
 - g) wsparcie innowacyjności wśród MŚP – zgodnie z art. 28 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
 - h) szkolenia – zgodnie z art. 31 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
 - i) realizacje inwestycji umożliwiających przedsiębiorcom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych – zgodnie z art. 36 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
 - j) realizacje inwestycji dotyczących wcześniejszego dostosowania do przyszłych norm unijnych – zgodnie z art. 37 rozporządzenia Komisji 651/2014;
 - k) realizacje inwestycji wspierającej efektywność energetyczną – zgodnie z art. 38 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
 - l) realizacje inwestycji na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych - zgodnie z art. 41 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
 - m) realizacje inwestycji w zakresie recyklingu i ponownego wykorzystania odpadów wytwarzanych przez inne przedsiębiorstwa – zgodnie z art. 47 rozporządzenia Komisji nr 651/2014,
- zwana dalej pomocą publiczną;
- 2) pomoc *de minimis* zgodna z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn.

zm.4), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1407/2013”, przeznaczona na wspieranie działalności przedsiębiorstw;

3) pomoc finansowa niestanowiąca pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 326 z 26.12.2012 str. 47), zwanego dalej „Traktatem”. Pomoc finansowa udzielana przedsiębiorcom nie stanowi pomocy publicznej pod warunkiem, że jest udzielana na warunkach rynkowych oraz nie ma charakteru selektywnego.

2. Pomoc finansowa może być udzielana w ramach jednego lub kilku przeznaczeń pomocy objętych rozporządzeniem.

§ 5. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) badaniach przemysłowych - należy przez to rozumieć badania przemysłowe w rozumieniu art. 2 pkt 85 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
- 2) efektywności energetycznej - należy przez to rozumieć efektywność energetyczną w rozumieniu art. 2 pkt 103 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
- 3) energii ze źródeł odnawialnych - – należy przez to rozumieć energię ze źródeł odnawialnych w rozumieniu art. 2 pkt 109 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;;
- 4) europejskim centrum innowacji cyfrowych - należy przez to rozumieć podmiot działający na rzecz innowacyjności, który został wybrany w konkursie przeprowadzonym przez Komisję Europejską organizowanym w ramach Programu „Cyfrowa Europa”, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiającym program „Cyfrowa Europa” oraz uchylającym decyzję (UE) 2015/2240 ([Dz. Urz. UE L Nr 166 z 11.05.2021, str. 1](#));
- 5) intensywności pomocy - należy przez to rozumieć intensywność pomocy w rozumieniu art. 2 pkt 26 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
- 6) klastrze innowacyjnym - należy przez to rozumieć klastr innowacyjny w rozumieniu art. 2 pkt 92 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
- 7) koordynatorze klastra - należy przez to rozumieć podmiot prawny zarządzający klastrem innowacyjnym, o którym mowa w art. 27 ust. 2 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
- 8) MŚP - należy przez to rozumieć mikroprzedsiębiorstwo, małe lub średnie przedsiębiorstwo spełniające warunki określone w załączniku I do rozporządzenia Komisji nr 651/2014;

⁴ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 215 z 07.07.2020, str. 3.

- 9) normach unijnych - należy przez to rozumieć normy unijne w rozumieniu art. 2 pkt 102 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
- 10) ochronie środowiska - należy przez to rozumieć ochronę środowiska w rozumieniu art. 2 pkt 101 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
- 11) ośrodka innowacji - należy przez to rozumieć podmiot działający na rzecz innowacyjności, który uzyskał akredytację ministra właściwego do spraw gospodarki w ramach systemu akredytacji ośrodków innowacji do realizacji projektów samodzielnie lub wspólnie z innymi ośrodkami innowacji;
- 12) pracach rozwojowych - należy przez to rozumieć eksperymentalne prace rozwojowe w rozumieniu art. 2 pkt 86 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
- 13) przedsiębiorcy - należy przez to rozumieć przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 1 załącznika I do rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
- 14) recyklingu - należy przez to rozumieć proces w rozumieniu art. 2 pkt 128 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
- 15) studium wykonalności - należy przez to rozumieć studium wykonalności w rozumieniu art. 2 pkt 87 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
- 16) usługach doradczych w zakresie innowacji - należy przez to rozumieć usługi doradcze w zakresie innowacji w rozumieniu art. 2 pkt 94 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;
- 17) usługach wsparcia innowacji - należy przez to rozumieć usługi wsparcia innowacji w rozumieniu art. 2 pkt 95 rozporządzenia Komisji nr 651/2014;

§ 6. 1. Pomoc nie może być udzielona w przypadkach wskazanych w art. 1 ust. 2, ust. 3 lit. a-d i ust. 5 oraz w art. 13 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

2. Pomoc *de minimis* nie może być udzielona w przypadkach wskazanych w art. 1 ust. 1 rozporządzenia Komisji nr 1407/2013.

3. Pomoc publiczna nie może być udzielona przedsiębiorcy znajdującemu się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji nr 651/2014, z wyjątkiem pomocy, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. d.

4. Pomoc finansowa nie może być udzielona na działalność w zakresie:

- 1) wytwarzania, przetwórstwa lub wprowadzania do obrotu tytoniu i wyrobów tytoniowych;
- 2) produkcji lub wprowadzania do obrotu napojów alkoholowych;
- 3) produkcji lub wprowadzania do obrotu treści pornograficznych;
- 4) obrotu materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją;

- 5) gier losowych, zakładów wzajemnych, gier na automatach i gier na automatach o niskich wygranych;
- 6) produkcji lub wprowadzania do obrotu środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów.

5. Pomoc nie może zostać udzielona ani wypłacona przedsiębiorcy, na którym ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej taką pomoc przyznaną przez Rzeczpospolitą Polską za niezgodną z prawem oraz rynkiem wewnętrznym.

6. Pomoc finansowa może być udzielona pod warunkiem, że przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej potwierdzoną wpisem do odpowiedniego rejestru.

7. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się w przypadku pomocy udzielanej przedsiębiorcom objętym sankcjami przyjętymi na podstawie rozporządzenia (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających (Dz. Urz. UE L 78 z 17.3.2014, str. 6, z późn. zm.5)), rozporządzenia (UE) nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz. Urz. UE L 229 z 31.7.2014, str. 1, z późn. zm.6)), decyzji Rady 2014/145/WPZiB z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w związku z działaniami podważającymi integralność terytorialną,

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 86 z 21.03.2014, str. 27, Dz. Urz. UE L 126 z 29.04.2014, str. 48, Dz. Urz. UE L 137 z 12.05.2014, str. 1 i 3, Dz. Urz. UE L 160 z 29.05.2014, str. 7, Dz. Urz. UE L 205 z 12.07.2014, str. 7, Dz. Urz. UE L 214 z 19.07.2014, str. 2, Dz. Urz. UE L 221 z 25.07.2014, str. 1 i 11, Dz. Urz. UE L 226 z 30.07.2014, str. 16, Dz. Urz. UE L 271 z 12.09.2014, str. 1 i 8, Dz. Urz. UE L 331 z 18.11.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 344 z 29.11.2014, str. 5, Dz. Urz. UE L 40 z 16.02.2015, str. 7, Dz. Urz. UE L 70 z 14.03.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 239 z 15.09.2015, str. 30, Dz. Urz. UE L 67 z 12.03.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 249 z 16.09.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 301 z 09.11.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 67 z 14.03.2017, str. 34, Dz. Urz. UE L 194 z 26.07.2017, str. 1, Dz. Urz. UE LI 203 z 04.08.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 237 z 15.09.2017, str. 37 i 44, Dz. Urz. UE L 304 z 21.11.2017, str. 3, Dz. Urz. UE L 69 z 13.03.2018, str. 11, Dz. Urz. UE LI 118 z 14.05.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 194 z 31.07.2018, str. 27, Dz. Urz. UE L 231 z 14.09.2018, str. 1, Dz. Urz. UE LI 313 z 10.12.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 19 z 22.01.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 73 z 15.03.2019, str. 9 i 16, Dz. Urz. UE L 182 z 08.07.2019, str. 33, Dz. Urz. UE L 236 z 13.09.2019, str. 1, Dz. Urz. UE LI 22 z 28.01.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 78 z 13.03.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 298 z 11.09.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 318 z 01.10.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 87 z 15.03.2021, str. 19, Dz. Urz. UE L 321 z 13.09.2021, str. 1, Dz. Urz. UE LI 359 z 11.10.2021, str. 1, Dz. Urz. UE LI 445 z 13.12.2021, str. 4, Dz. Urz. UE L 40 z 21.02.2022, str. 3, Dz. Urz. UE LI 42 z 23.02.2022, str. 1, 3 i 15, Dz. Urz. UE L 51 z 25.02.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 53 z 25.02.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 58 z 28.02.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 66 z 02.03.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 80 z 09.03.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 84 z 11.03.2022, str. 2 oraz Dz. Urz. UE LI 87 z 15.03.2022, str. 1.

⁶⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 271 z 12.09.2014, str. 3, Dz. Urz. UE L 349 z 05.12.2014, str. 20, Dz. Urz. UE L 263 z 08.10.2015, str. 10, Dz. Urz. UE L 316 z 01.12.2017, str. 15, Dz. Urz. UE L 182 z 08.07.2019, str. 33, Dz. Urz. UE LI 42 z 23.02.2022, str. 74, Dz. Urz. UE L 49 z 25.02.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 57 z 28.02.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 63 z 02.03.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 65 z 02.03.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 81 z 09.03.2022, str. 1 oraz Dz. Urz. UE LI 87 z 15.03.2022, str. 13.

suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażającymi (Dz. Urz. UE L 78 z 17.3.2014, str. 16, z późn. zm.7)), decyzji Rady 2014/512/WPZiB z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącej środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz. Urz. UE L 229 z 31.7.2014, str. 13, z późn. zm.8) w tym w szczególności:

- 1) podmiotom wymienionym w aktach prawnych nakładających te sankcje;
- 2) przedsiębiorcom będącym własnością podmiotów, w które wymierzone są te sankcje lub z takimi podmiotami powiązanych w sposób, o którym mowa w art. 2 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn. zm.9)), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 1407/2013";
- 3) przedsiębiorcom prowadzącym działalność w sektorach przemysłu, w które wymierzone są te sankcje, chyba że przedsiębiorca wykaże, że udzielenie mu pomocy nie będzie stać w sprzeczności z tymi sankcjami.

⁷⁾ Zmiany wymienionej decyzji zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 86 z 21.03.2014, str. 30, Dz. Urz. UE L 126 z 29.04.2014, str. 55, Dz. Urz. UE L 137 z 12.05.2014, str. 9, Dz. Urz. UE L 160 z 29.05.2014 str. 33, Dz. Urz. UE L 205 z 12.07.2014, str. 22, Dz. Urz. UE L 214 z 19.07.2014, str. 214, Dz. Urz. UE L 221 z 25.07.2014, str. 15, Dz. Urz. UE L 226 z 30.07.2014, str. 23, Dz. Urz. UE L 271 z 12.09.2014, str. 47, Dz. Urz. UE L 331 z 18.11.2014, str. 26, Dz. Urz. UE L 344 z 29.11.2014, str. 22, Dz. Urz. UE L 40 z 16.02.2015, str. 14, Dz. Urz. UE L 70 z 14.03.2015, str. 47, Dz. Urz. UE L 239 z 15.09.2015, str. 157, Dz. Urz. UE L 67 z 12.03.2016, str. 37, Dz. Urz. UE L 249 z 16.09.2016, str. 39, Dz. Urz. UE L 301 z 09.11.2016, str. 15, Dz. Urz. UE L 67 z 14.03.2017, str. 88, Dz. Urz. UE L 194 z 26.07.2017, str. 63, Dz. Urz. UE LI 203 z 04.08.2017, str. 5, Dz. Urz. UE L 237 z 15.09.2017, str. 72, Dz. Urz. UE L 304 z 21.11.2017, str. 51, Dz. Urz. UE L 69 z 13.03.2018, str. 48, Dz. Urz. UE LI 118 z 14.05.2018, str. 3, Dz. Urz. UE L 194 z 31.07.2018, str. 147, Dz. Urz. UE L 231 z 14.09.2018, str. 27, Dz. Urz. UE LI 313 z 10.12.2018, str. 5, Dz. Urz. UE L 19 z 22.01.2019, str. 7, Dz. Urz. UE L 73 z 15.03.2019, str. 110 i 117, Dz. Urz. UE L 2336 z 13.09.2019, str. 17, Dz. Urz. UE LI 22 z 28.01.2020, str. 5, Dz. Urz. UE L 78 z 13.03.2020, str. 44, Dz. Urz. UE L 298 z 11.09.2020, str. 23, Dz. Urz. UE L 318 z 01.10.2020, str. 5, Dz. Urz. UE L 87 z 15.03.2021, str. 35, Dz. Urz. UE L 321 z 13.09.2021, str. 32, Dz. Urz. UE LI 359 z 11.10.2021, str. 6, Dz. Urz. UE LI 445 z 13.12.2021, str. 14, Dz. Urz. UE L 40 z 21.02.2022, str. 23, Dz. Urz. UE LI 42 z 23.02.2022, str. 98 i 114, Dz. Urz. UE L 50 z 25.02.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 52 z 25.02.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 59 z 28.02.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 66 z 02.03.2022, str. 14, Dz. Urz. UE L 80 z 09.03.2022, str. 31, Dz. Urz. UE L 84 z 11.03.2022, str. 28 oraz Dz. Urz. UE LI 87 z 15.03.2022, str. 44.

⁸⁾ Zmiany wymienionej decyzji zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 271 z 12.09.2014, str. 54, Dz. Urz. UE L 349 z 05.12.2014, str. 58, Dz. Urz. UE L 157 z 23.06.2015, str. 50, Dz. Urz. UE L 257 z 02.10.2015, str. 42, Dz. Urz. UE L 334 z 22.12.2015, str. 22, Dz. Urz. UE L 178 z 02.07.2016, str. 21, Dz. Urz. UE L 345 z 20.12.2016, str. 65, Dz. Urz. UE L 166 z 29.06.2017, str. 35, Dz. Urz. UE L 316 z 01.12.2017, str. 20, Dz. Urz. UE L 343 z 22.12.2017, str. 77, Dz. Urz. UE L 172 z 09.07.2018, str. 3, Dz. Urz. UE L 331 z 28.12.2018, str. 224, Dz. Urz. UE L 175 z 28.06.2019, str. 38, Dz. Urz. UE L 330 z 20.12.2019, str. 71, Dz. Urz. UE L 207 z 30.06.2020, str. 37, Dz. Urz. UE L 430 z 18.12.2020, str. 26, Dz. Urz. UE L 247 z 13.07.2021, str. 99, Dz. Urz. UE L 9 z 14.01.2022, str. 43, Dz. Urz. UE LI 42 z 23.02.2022, str. 95, Dz. Urz. UE L 48 z 25.02.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 57 z 28.02.2022, str. 4, Dz. Urz. UE L 63 z 02.03.2022, str. 5, Dz. Urz. UE L 65 z 02.03.2022, str. 5, Dz. Urz. UE L 81 z 09.03.2022, str. 8 oraz Dz. Urz. UE LI 87 z 15.03.2022, str. 56.

⁹⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 215 z 07.07.2020, str. 3.

§ 7. 1. Pomoc wywołuje efekt zachęty, co oznacza, że jest udzielana przedsiębiorcy pod warunkiem złożenia wniosku o jej udzielenie przed rozpoczęciem prac nad projektem, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku:

1) pomocy dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność, o której mowa w rozdziale 5;

2) pomocy *de minimis*

- nie obowiązuje wymóg wywoływania efektu zachęty lub uznaje się, że pomoc ta wywołuje taki efekt.

§ 8. Kosztami kwalifikowalnymi są koszty poniesione w sposób przejrzysty, racjonalny, efektywny i adekwatny do zaplanowanych przez wnioskodawcę działań i celów projektu oraz celów określonych dla priorytetu, bezpośrednio związane z projektem, oraz poniesione, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w § 49, po dniu złożenia wniosku o udzielenie pomocy do dnia wskazanego w umowie.

§ 9. 1. Pomoc podlega sumowaniu z inną pomocą lub pomocą *de minimis*, udzieloną danemu przedsiębiorcy, w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych, bez względu na jej formę i źródło pochodzenia, i nie może przekroczyć maksymalnej intensywności pomocy dla danego przeznaczenia pomocy.

2. Pomoc i pomoc *de minimis*, w przypadku których nie można wyodrębnić kosztów kwalifikowalnych, można łączyć z każdą inną pomocą, w przypadku której można wyodrębnić koszty kwalifikowalne.

3. Pomoc i pomoc *de minimis*, której nie przyznano w odniesieniu do konkretnych kosztów kwalifikowalnych lub której nie można przypisać do takich kosztów, można łączyć z inną pomocą, w przypadku której nie można wyodrębnić kosztów kwalifikowalnych, do najwyższego łącznego progu finansowania ustalonego zgodnie z rozporządzeniem Komisji nr 651/2014 lub zgodnie z decyzją przyjętą przez Komisję Europejską.

4. Pomoc *de minimis* może być udzielana pod warunkiem, że łącznie z inną pomocą *de minimis* lub pomocą *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie, otrzymaną w danym roku podatkowym oraz w ciągu 2 poprzedzających lat podatkowych z różnych źródeł i w różnych formach, nie przekroczy wyrażonej w złotych równowartości kwoty 200 000 euro dla jednego przedsiębiorcy, a w przypadku przedsiębiorcy prowadzącego działalność w sektorze transportu drogowego towarów - wyrażonej w złotych równowartości kwoty 100 000 euro dla jednego przedsiębiorcy.

5. Do celów ustalenia dopuszczalnego pułapu pomocy *de minimis* przez jednego przedsiębiorcę rozumie się jedno przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 2 ust. 2 rozporządzenia Komisji nr 1407/2013.

§ 10. Pomoc podlega indywidualnej notyfikacji Komisji Europejskiej, jeżeli jej wartość przekroczy progi określone w art. 4 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

§ 11. 1. Pomoc jest udzielana do końca okresu dostosowawczego, o którym mowa w art. 58 ust. 4 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

2. Regionalna pomoc inwestycyjna dla MSP jest udzielana zgodnie z mapą pomocy regionalnej na lata 2022-2027, ustaloną na podstawie [art. 10 ust. 2](#) ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. [poz. 743](#) oraz z 2022 r. [poz. 807](#)).

3. Pomoc *de minimis* jest udzielana do końca sześciomiesięcznego okresu następującego po upływie okresu, o którym mowa w art. 7 ust. 4 rozporządzenia Komisji nr 1407/2013.

4. Pomoc finansowa niestanowiąca pomocy publicznej jest udzielana do końca okresu kwalifikowalności, o którym mowa w art. 63 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej ([Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159](#)).

Rozdział 2

Regionalna pomoc inwestycyjna dla MŚP

§ 12. 1. Regionalna pomoc inwestycyjna może być udzielana na inwestycję początkową w rozumieniu art. 2 pkt 49 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

2. W przypadku przejęcia aktywów zakładu uwzględniane są wyłącznie koszty zakupu aktywów od osób trzecich niemających powiązań z nabywcą i zgodnie z warunkami określonymi w art. 14 ust. 6 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

§ 13. 1. Kosztami kwalifikowalnymi w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej są koszty:

- 1) nabycia prawa użytkowania wieczystego gruntu oraz nabycia prawa własności nieruchomości, z wyłączeniem lokali mieszkalnych;
- 2) nabycia albo wytworzenia środków trwałych innych niż określone w pkt 1;
- 3) nabycia robót i materiałów budowlanych;
- 4) nabycia wartości niematerialnych i prawnych w formie patentów, licencji, know-how oraz innych praw własności intelektualnej, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:
 - a) będą wykorzystywane wyłącznie w przedsiębiorstwie przedsiębiorcy otrzymującego pomoc,
 - b) będą podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości,
 - c) będą nabyte od osób trzecich niepowiązanych z przedsiębiorcą na warunkach rynkowych,
 - d) będą stanowić aktywa przedsiębiorcy otrzymującego pomoc i pozostaną związane z projektem, na który przyznano pomoc, przez co najmniej 3 lata od dnia zakończenia realizacji projektu;
- 5) rat spłaty kapitału nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych, poniesione przez korzystającego do dnia zakończenia realizacji projektu, do wysokości kapitału z dnia zawarcia umowy leasingu albo spłaty kapitału nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych, należnej finansującemu z tytułu umowy leasingu, o ile we wniosku o udzielenie pomocy finansujący jest wskazany przez wnioskodawcę jako podmiot upoważniony do poniesienia kosztu, przy czym umowa leasingu będzie obejmowała okres co najmniej 3 lat od przewidywanego dnia zakończenia realizacji projektu;
- 6) rat spłaty kapitału środków trwałych, innych niż określone w pkt 5, poniesionych przez korzystającego do dnia zakończenia realizacji projektu, do wysokości kapitału z dnia zawarcia umowy leasingu albo spłaty kapitału środków trwałych, innych niż określone w pkt 5, należnej finansującemu z tytułu umowy leasingu, o ile we wniosku o udzielenie pomocy finansujący jest wskazany przez wnioskodawcę jako podmiot upoważniony do poniesienia kosztu, przy czym umowa leasingu prowadzi do przeniesienia własności tych środków na korzystającego, z wyłączeniem leasingu zwrotnego.

2. Łączna wartość kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 5, może wynosić do 10% kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w ust. 1.

§ 14. 1. Maksymalną intensywność regionalnej pomocy inwestycyjnej na pokrycie kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w § 13 ust. 1, określa się zgodnie z maksymalną

intensywnością pomocy regionalnej dla małych lub średnich przedsiębiorców określoną przepisami, o których mowa w § 11 ust. 2.

2. Maksymalną wielkość regionalnej pomocy inwestycyjnej oblicza się, uwzględniając warunki określone w art. 14 ust. 12-14 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

§ 15. Regionalna pomoc inwestycyjna jest udzielana po spełnieniu warunków określonych w art. 14 ust. 5 i 16 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

Rozdział 3

Pomoc na usługi doradcze dla MŚP

§ 16. 1. Pomoc publiczna na usługi doradcze jest udzielana mikro-, małemu albo średniemu przedsiębiorcy, który:

- 1) realizuje fazę badań lub rozwoju produktu powstałego w wyniku badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych albo
- 2) wprowadza na rynek po raz pierwszy produkt powstały w wyniku badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych.

2. Kosztami kwalifikowalnymi w ramach pomocy na usługi doradcze dla MŚP są koszty usług doradczych świadczonych przez doradców zewnętrznych.

3. Usługi, o których mowa w ust. 2, nie mogą mieć charakteru ciągłego ani okresowego oraz nie mogą być związane z bieżącą działalnością operacyjną MŚP, w szczególności w zakresie doradztwa podatkowego, stałej obsługi prawnej lub reklamy.

§ 17. Intensywność pomocy na usługi doradcze dla MŚP nie przekracza 50% kosztów kwalifikowalnych.

Rozdział 4

Pomoc na udział MŚP w targach

§ 18. Kosztami kwalifikowalnymi w ramach pomocy na udział MŚP w targach są koszty wynajmu, budowy i obsługi stoiska wystawowego podczas uczestnictwa MŚP w danych targach lub danej wystawie.

§ 19. Intensywność pomocy na udział MŚP w targach nie przekracza 50% kosztów kwalifikowalnych.

Rozdział 5

Pomoc dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność

§ 20. Pomoc dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność jest udzielana mikro lub małemu przedsiębiorcy w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji nr 651/2014, który:

- 1) nie jest notowany na giełdzie i prowadzi działalność przez okres nie dłuższy niż 5 lat od dnia wpisania do właściwego rejestru albo ewidencji;
- 2) nie dokonał podziału zysków;
- 3) nie przejął działalności innego przedsiębiorcy;
- 4) nie został utworzony w wyniku połączenia, chyba że połączenie nastąpiło między małymi przedsiębiorcami spełniającymi warunki o których mowa w pkt 1 i 2.

§ 21. 1. Pomoc dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność jest udzielana w formie dotacji (bezwrotnego wsparcia finansowego) w rozumieniu art. 2 pkt 66 rozporządzenia Komisji nr 651/2014 o maksymalnej wartości ekwiwalentu dotacji brutto do:

- 1) wyrażonej w złotych równowartości 800 000 euro dla przedsiębiorców mających siedzibę albo miejsce zamieszkania na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. a Traktatu ;
- 2) wyrażonej w złotych równowartości 600 000 euro dla przedsiębiorców mających siedzibę albo miejsce zamieszkania na obszarach objętych pomocą, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. c Traktatu;
- 3) wyrażonej w złotych równowartości 400 000 euro dla pozostałych przedsiębiorców.

2. W przypadku małych przedsiębiorców spełniających kryteria przedsiębiorstwa innowacyjnego w rozumieniu art. 2 pkt 80 rozporządzenia Komisji nr 651/2014 maksymalne wielkości pomocy, o których mowa w ust. 1, ulegają podwojeniu.

Rozdział 6

Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe oraz studia wykonalności

§ 22. 1. Kosztami kwalifikowalnymi w ramach pomocy na projekty badawczo-rozwojowe są koszty:

- 1) wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy, w tym składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, osób zatrudnionych przy realizacji projektu w części, w jakiej wynagrodzenia te są bezpośrednio związane z jego realizacją;

- 2) sprzętu i aparatury w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane przy realizacji projektu, przy czym jeżeli sprzęt i aparatura nie są wykorzystywane na potrzeby realizacji projektu przez całkowity okres ich użytkowania, do kosztów kwalifikowalnych zalicza się wyłącznie koszty amortyzacji odpowiadające okresowi realizacji projektu, obliczone na podstawie przepisów o rachunkowości;
- 3) badań wykonywanych na podstawie umowy, wiedzy i patentów zakupionych lub użytkowanych na podstawie licencji udzielonej przez podmioty zewnętrzne na warunkach pełnej konkurencji oraz usług doradczych i usług równorzędnych wykorzystywanych wyłącznie na potrzeby związane z realizacją projektu;
- 4) operacyjne, w tym koszty materiałów, środków eksploatacyjnych i podobnych produktów, ponoszone bezpośrednio w wyniku realizacji projektu;
- 5) ogólne, ponoszone bezpośrednio w wyniku realizacji projektu do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w pkt 1-4.

2. Kosztami kwalifikowalnymi w ramach pomocy na studium wykonalności są koszty jego opracowania.

§ 23. 1. Intensywność pomocy na projekty badawczo-rozwojowe nie przekracza:

- 1) w przypadku badań przemysłowych - 50% kosztów kwalifikowalnych;
- 2) w przypadku prac rozwojowych - 25% kosztów kwalifikowalnych.

2. Intensywność pomocy, o której mowa w ust. 1, zwiększa się na zasadach określonych w art. 25 ust. 6 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

3. Intensywność pomocy na studium wykonalności nie przekracza 50% kosztów kwalifikowalnych.

4. Intensywność pomocy, o której mowa w ust. 3, zwiększa się na zasadach określonych w art. 25 ust. 7 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

Rozdział 7

Pomoc dla klastrów innowacyjnych

§ 24. 1. Pomoc dla klastrów innowacyjnych jest udzielana koordynatorowi klastra.

2. Pomoc ma charakter:

- 1) pomocy operacyjnej, której czas trwania nie przekracza dziesięciu lat od dnia udzielenia pomocy, lub
- 2) pomocy inwestycyjnej.

§ 25. Kosztami kwalifikowalnymi w ramach pomocy operacyjnej są koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy, w tym składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, personelu koordynatora klastra zatrudnionego przy realizacji projektu w części, w jakiej wynagrodzenia te są bezpośrednio związane z jego realizacją, i koszty administracyjne, w tym koszty ogólne, bezpośrednio związane z realizacją projektu, dotyczące:

- 1) aktywizacji klastra w celu ułatwienia współpracy, dzielenia się informacjami oraz świadczenia lub kierowania specjalistycznych i dopasowanych usług wsparcia dla biznesu;
- 2) marketingu klastra w celu zwiększenia udziału nowych przedsiębiorstw lub organizacji oraz zwiększenia rozpoznawalności klastra;
- 3) zarządzania zapleczem klastra, organizacji programów szkoleniowych, warsztatów i konferencji w celu wsparcia dzielenia się wiedzą, tworzenia sieci kontaktów i współpracy transnarodowej.

§ 26. 1. Kosztami kwalifikowalnymi w ramach pomocy inwestycyjnej są koszty przeznaczone na utworzenie lub modernizację infrastruktury badawczej lub infrastruktury demonstracyjnej, umożliwiającej fizyczną prezentację całości lub części procesu produkcyjnego.

2. Do kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w ust. 1, zalicza się koszty:

- 1) nabycia albo wytworzenia środków trwałych, z wyłączeniem prawa użytkowania wieczystego gruntu oraz prawa własności nieruchomości;
- 2) nabycia robót i materiałów budowlanych;
- 3) nabycia wartości niematerialnych i prawnych w formie patentów, licencji, know-how oraz innych praw własności intelektualnej, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:
 - a) będą podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości,
 - b) będą nabyte od osób trzecich niepowiązanych z koordynatorem klastra na warunkach rynkowych,
 - c) będą stanowić aktywa koordynatora klastra i pozostaną związane z projektem, na który przyznano pomoc, przez co najmniej 5 lat lub 3 lata w przypadku koordynatora klastra będącego MŚP, od dnia zakończenia realizacji projektu;
- 4) zakup subskrypcji obejmujących możliwość korzystania z oprogramowania do budowania platform komunikacji;
- 5) rat spłaty kapitału środków trwałych, z wyłączeniem nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych, poniesione przez korzystającego do dnia zakończenia realizacji

projektu, do wysokości kapitału z dnia zawarcia umowy leasingu albo spłaty kapitału środków trwałych, z wyłączeniem nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych, należnej finansującemu z tytułu umowy leasingu, o ile we wniosku o udzielenie pomocy finansujący jest wskazany przez wnioskodawcę jako podmiot upoważniony do poniesienia kosztu, przy czym umowa leasingu prowadzi do przeniesienia własności tych środków na korzystającego, z wyłączeniem leasingu zwrotnego.

§ 27. Intensywność pomocy:

- 1) operacyjnej nie przekracza 50% łącznych kosztów kwalifikowalnych w okresie, na który przyznawana jest pomoc;
- 2) inwestycyjnej nie przekracza 50 % kosztów kwalifikowalnych; Intensywność pomocy zwiększa się na zasadach określonych w art. 27 ust. 6 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

§ 28. Pomoc dla klastrów innowacyjnych jest udzielana po spełnieniu warunków określonych w art. 27 ust. 3 i 4 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

Rozdział 8

Pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności

§ 29. Kosztami kwalifikowalnymi w ramach pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności są koszty:

- 1) uzyskania, walidacji i obrony patentów i innych wartości niematerialnych i prawnych;
- 2) usług doradczych w zakresie innowacji i usług wsparcia innowacji;
- 3) koszty oddelegowania wysoko wykwalifikowanego personelu przedsiębiorcy innego niż MŚP, który to personel zajmuje się działalnością badawczą, rozwojową i innowacyjną na nowo utworzonych u beneficjenta stanowiskach i nie zastępuje innego personelu.

§ 30. 1. Intensywność pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności nie przekracza 50% kosztów kwalifikowalnych.

2. W przypadku usług, o których mowa w § 29 pkt 2, intensywność pomocy zwiększa się na zasadach określonych w art. 28 ust. 4 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

Rozdział 9

Pomoc szkoleniowa

§ 31. Kosztami kwalifikowalnymi w ramach pomocy szkoleniowej są koszty:

- 1) zatrudnienia wykładowców poniesione za godziny, podczas których wykładowcy uczestniczą w szkoleniu;
- 2) operacyjne wykładowców i uczestników szkolenia bezpośrednio związane z danym szkoleniem, takie jak koszty podróży, zakwaterowania, materiałów bezpośrednio związanych ze szkoleniem, amortyzacji narzędzi i wyposażenia w zakresie, w jakim są wykorzystywane wyłącznie na potrzeby danego szkolenia;
- 3) koszty usług doradczych związanych z danym szkoleniem;
- 4) koszty osobowe uczestników szkolenia i koszty ogólne (w tym koszty administracyjne, wynajem) poniesione za czas, w którym uczestnicy szkolenia biorą udział w szkoleniu. Koszty te nie mogą przekroczyć wysokości wkładu prywatnego wnoszonego przez przedsiębiorcę.

§ 32. 1. Intensywność pomocy szkoleniowej nie przekracza 50% kosztów kwalifikowalnych.

2. Intensywność pomocy, o której mowa w ust. 1, zwiększa się na zasadach określonych w art. 31 ust. 4 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

§ 33. Pomoc szkoleniowa nie może być udzielana na szkolenia, których obowiązek przeprowadzenia wynika z przepisów prawa krajowego.

Rozdział 10

Pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorcom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych

§ 34. 1. Pomoc publiczna może zostać udzielona na inwestycję, która:

- 1) umożliwia przedsiębiorcy podniesienie poziomu ochrony środowiska w wyniku prowadzonej przez niego działalności poprzez stosowanie norm surowszych niż normy unijne, niezelenie od istnienia obowiązujących norm krajowych, które są surowsze niż normy unijne; lub
- 2) umożliwia przedsiębiorcy podniesienie poziomu ochrony środowiska w wyniku prowadzonej przez niego działalności w przypadku braku norm unijnych.

2. Z wyjątkiem przypadku określonego w art. 36 ust. 4 rozporządzenia Komisji nr 651/2014, pomoc nie może zostać udzielona, w przypadku, gdy inwestycja jest realizowana, by zapewnić przestrzeganie już przyjętych, ale jeszcze nie obowiązujących norm unijnych.

3. Kosztami kwalifikowalnymi w ramach pomocy inwestycyjnej umożliwiającej przedsiębiorcom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych, są dodatkowe koszty inwestycji konieczne do osiągnięcia wyższego poziomu niż wymagają tego obowiązujące normy unijne lub do zwiększenia poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych. Ustala się je w następujący sposób:

- 1) jeżeli koszty inwestycji w ochronę środowiska można wyodrębnić z całkowitych kosztów inwestycji jako oddzielną inwestycję, za koszty kwalifikowalne uznaje się koszty związane z ochroną środowiska;
- 2) w innych przypadkach koszty inwestycji w ochronę środowiska określa się poprzez odniesienie do podobnej, mniej przyjaznej dla środowiska inwestycji, która prawdopodobnie zostałaby przeprowadzona w przypadku braku pomocy. Różnica między kosztami obydwu inwestycji określa koszt związany z ochroną środowiska i stanowi koszty kwalifikowalne;
- 3) kosztów, które nie są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska, nie uznaje się za kwalifikowalne.

§ 35. 1. Intensywność pomocy nie przekracza 40% kosztów kwalifikowalnych.

2. Intensywność pomocy zwiększa się o:

- 1) 10 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz średniego przedsiębiorcy i 20 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz mikro- i małego przedsiębiorcy;
- 2) 5 punktów procentowych – w przypadku gdy inwestycja jest realizowana na obszarze województw: dolnośląskiego i wielkopolskiego oraz na obszarach regionu warszawskiego stołecznego należących do gmin: Baranów, Błonie, Dąbrówka, Dobre, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Jadów, Jaktorów, Kałuszyn, Kampinos, Kołbiel, Latowicz, Leoncin, Leszno, Mrozy, Nasielsk, Osieck, Prażmów, Serock, Siennica, Sobienie-Jeziory, Strachówka, Tarczyn, Tłuszcz, Zakroczym i Żabia Wola;
- 3) 15 punktów procentowych – w przypadku gdy inwestycja jest realizowana na obszarach należących do województw: kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, opolskiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego, śląskiego,

świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego oraz regionu mazowieckiego regionalnego.

§ 36. Pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorcom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych jest udzielana na zasadach określonych w art. 36 ust. 2 - 4 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

Rozdział 11

Pomoc inwestycyjna na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych

§ 37. 1. Pomoc publiczna na realizację inwestycji umożliwiającej podniesienie poziomu środowiska poprzez stosowanie jeszcze nieobowiązujących nowych norm unijnych może zostać udzielona na inwestycję, wyniku której przedsiębiorca będzie przestrzegał jeszcze nieobowiązujących nowych norm unijnych podnoszących poziom ochrony środowiska, przy czym realizacja i zakończenie inwestycji muszą mieć miejsce co najmniej rok przed datą wejścia w życie danej normy.

2. Kosztami kwalifikowalnymi w ramach pomocy inwestycyjnej na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych są dodatkowe koszty inwestycji konieczne do osiągnięcia wyższego poziomu niż wymagają tego normy unijne. Ustala się je w następujący sposób:

- 1) jeżeli koszty inwestycji w ochronę środowiska można wyodrębnić z całkowitych kosztów inwestycji jako oddzielną inwestycję, za koszty kwalifikowalne uznaje się koszty związane z ochroną środowiska;
- 2) w innych przypadkach koszty inwestycji w ochronę środowiska określa się poprzez odniesienie do podobnej, mniej przyjaznej dla środowiska inwestycji, która prawdopodobnie zostałaby przeprowadzona w przypadku braku pomocy. Różnica między kosztami obydwu inwestycji określa koszt związany z ochroną środowiska i stanowi koszty kwalifikowalne.

3. Kosztów, które nie są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska, nie uznaje się za kwalifikowalne.

§ 38. 1. Intensywność pomocy nie przekracza:

- 1) 20 % kosztów kwalifikowalnych w przypadku małych przedsiębiorców oraz 15 % kosztów kwalifikowalnych w przypadku średnich przedsiębiorców, jeżeli realizacja i zakończenie

inwestycji mają miejsce wcześniej niż trzy lata przed dniem wejścia w życie nowej normy unijnej;

- 2) 15 % kosztów kwalifikowalnych w przypadku małych przedsiębiorców oraz 10 % kosztów kwalifikowalnych w przypadku średnich przedsiębiorców, jeżeli realizacja i zakończenie inwestycji mają miejsce w okresie od roku do trzech lat przed dniem wejścia w życie nowej normy unijnej.

2. Intensywność pomocy zwiększa się o:

- 1) 10 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz średniego przedsiębiorcy i 20 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz mikro- i małego przedsiębiorcy;
- 2) 5 punktów procentowych – w przypadku gdy inwestycja jest realizowana na obszarze województw: dolnośląskiego i wielkopolskiego oraz na obszarach regionu warszawskiego stołecznego należących do gmin: Baranów, Błonie, Dąbrówka, Dobrze, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Jadów, Jaktorów, Kałuszyn, Kampinos, Kołbiel, Latowicz, Leoncin, Leszno, Mrozy, Nasielsk, Osieck, Prażmów, Serock, Siennica, Sobienie-Jeziory, Strachówka, Tarczyn, Tłuszcz, Zakroczym i Żabia Wola;
- 3) 15 punktów procentowych – w przypadku gdy inwestycja jest realizowana na obszarach należących do województw: kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, opolskiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego oraz regionu mazowieckiego regionalnego.

§ 39. Pomoc inwestycyjna na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych jest udzielana po spełnieniu warunku określonego w art. 37 ust. 2 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

Rozdział 12

Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną

§ 40. 1. Pomoc publiczna na realizację inwestycji umożliwiającej osiągnięcie wyższego poziomu efektywności energetycznej w prowadzonej działalności może zostać udzielona na inwestycję umożliwiającą osiągnięcie wyższego poziomu efektywności energetycznej w działalności prowadzonej przez przedsiębiorcę.

2. Kosztami kwalifikowalnymi w ramach pomocy inwestycyjnej na środki wspierające efektywność energetyczną są dodatkowe koszty inwestycji niezbędne do osiągnięcia wyższego poziomu efektywności energetycznej. Ustala się je w następujący sposób:

- 1) w przypadku, gdy koszty inwestycji w efektywność energetyczną można wyodrębnić z całkowitych kosztów inwestycji jako oddzielną inwestycję, za koszty kwalifikowalne uznaje się koszty związane z efektywnością energetyczną;
- 2) w innych przypadkach koszty inwestycji w efektywność energetyczną określa się poprzez odniesienie do podobnej, mniej efektywnej energetycznie inwestycji, która prawdopodobnie zostałaby przeprowadzona w przypadku braku pomocy. Różnica między kosztami obu inwestycji określa koszt związany z efektywnością energetyczną i stanowi koszty kwalifikowalne;
- 3) kosztów, które nie są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu efektywności energetycznej, nie uznaje się za kwalifikowalne.

§ 41. 1. Intensywność pomocy inwestycyjnej na środki wspierające efektywność energetyczną nie przekracza 30% kosztów kwalifikowalnych.

2. Intensywność pomocy zwiększa się o:

- 1) 10 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz średniego przedsiębiorcy i 20 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz mikro- i małego przedsiębiorcy;
- 2) 5 punktów procentowych – w przypadku gdy inwestycja jest realizowana na obszarze województw: dolnośląskiego i wielkopolskiego oraz na obszarach regionu warszawskiego stołecznego należących do gmin: Baranów, Błonie, Dąbrówka, Dobre, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Jadów, Jaktorów, Kałuszyn, Kampinos, Kołbiel, Latowicz, Leoncin, Leszno, Mrozy, Nasielsk, Osieck, Prażmów, Serock, Siennica, Sobienie-Jeziory, Strachówka, Tarczyn, Tłuszcz, Zakroczym i Żabia Wola;
- 3) 15 punktów procentowych – w przypadku gdy inwestycja jest realizowana na obszarach należących do województw: kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, opolskiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego oraz regionu mazowieckiego regionalnego.

§ 42. Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną nie jest udzielana w przypadku gdy inwestycja ma na celu zapewnienie przestrzegania przez przedsiębiorcę już przyjętych norm unijnych, nawet jeżeli normy te jeszcze nie obowiązują.

Rozdział 13

Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych

§ 43. 1. Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych jest udzielana na budowę nowej instalacji odnawialnego źródła energii lub na modernizację istniejącej instalacji odnawialnego źródła energii.

2. W przypadku pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych przeznaczonej na produkcję biopaliw – pomoc jest udzielana na inwestycje służące produkcji biopaliw produkowanych w sposób zrównoważony, które nie są biopaliwami wyprodukowanymi z roślin spożywczych.

3. W przypadku pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych przeznaczonej na przekształcenie istniejących zakładów produkujących biopaliwa z roślin spożywczych na zaawansowane zakłady wytwarzające biopaliwo – pomoc jest udzielana po spełnieniu warunku, o którym mowa w art. 41 ust 2 zdanie 2 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

4. Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych nie może być udzielana w przypadkach wskazanych w art. 41 ust 3 i 4 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

5. Kosztami kwalifikowalnymi w ramach pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych są dodatkowe koszty inwestycji niezbędne do propagowania wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych. Ustala się je w następujący sposób:

- 1) w przypadku, gdy koszty inwestycji w produkcję energii ze źródeł odnawialnych można wyodrębnić z całkowitych kosztów inwestycji jako oddzielną inwestycję, na przykład jako łatwy do wyodrębnienia dodatkowy element w już istniejącym obiekcie, taki koszt związany z energią ze źródeł odnawialnych stanowi koszty kwalifikowalne;
- 2) w przypadku, gdy koszty inwestycji w wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych można określić poprzez odniesienie do podobnej, mniej przyjaznej dla środowiska inwestycji, która prawdopodobnie zostałaaby przeprowadzona w przypadku braku pomocy, taka różnica między kosztami obu inwestycji określa koszt związany z energią ze źródeł odnawialnych i stanowi koszty kwalifikowalne;
- 3) w przypadku niektórych małych instalacji, gdzie nie można określić mniej przyjaznej dla środowiska inwestycji, gdyż nie istnieją zakłady o ograniczonej wielkości, koszty kwalifikowalne stanowią całkowite koszty inwestycji w celu osiągnięcia wyższego poziomu ochrony środowiska. Kosztów, które nie są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska, nie uznaje się za kwalifikowalne.

§ 44. 1. Intensywność pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych nie przekracza:

- 1) 45 % kosztów kwalifikowalnych, jeśli koszty te oblicza się zgodnie z kryteriami określonymi w § 43 ust. 1 pkt 1 lub 2;
- 2) 30 % kosztów kwalifikowalnych, jeśli koszty te oblicza się zgodnie z kryteriami określonymi w § 43 ust. 1 pkt 3.

2. Intensywność pomocy zwiększa się o:

- 1) 10 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz średniego przedsiębiorcy i 20 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz mikro- i małego przedsiębiorcy;
 - 2) 5 punktów procentowych – w przypadku gdy inwestycja jest realizowana na obszarze województw: dolnośląskiego i wielkopolskiego oraz na obszarach regionu warszawskiego stołecznego należących do gmin: Baranów, Błonie, Dąbrówka, Dobrze, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Jadów, Jaktorów, Kałuszyn, Kampinos, Kołbiel, Latowicz, Leoncin, Leszno, Mrozy, Nasielsk, Osieck, Prażmów, Serock, Siennica, Sobienie-Jeziory, Strachówka, Tarczyn, Tłuszcz, Zakroczym i Żabia Wola;
 - 3) 15 punktów procentowych – w przypadku gdy inwestycja jest realizowana na obszarach należących do województw: kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, opolskiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego oraz regionu mazowieckiego regionalnego.
- § 45. Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych jest udzielana po spełnieniu warunków określonych w art. 41 ust. 2 – 5 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

Rozdział 14

Pomoc inwestycyjna na recykling i ponowne wykorzystanie odpadów

§ 46. 1. Pomoc inwestycyjna na recykling i ponowne wykorzystanie odpadów jest udzielana wyłącznie na inwestycje związane z gospodarowaniem odpadami wytwarzanymi przez osoby trzecie oraz wyłącznie w przypadku, gdy przetwarzane materiały pochodzące z recyklingu lub ponownie użyte zostałyby w przeciwnym razie usunięte lub przetworzone w sposób mniej przyjazny dla środowiska.

2. Pomoc inwestycyjna na recykling i ponowne wykorzystanie odpadów nie może być udzielana na procesy odzysku odpadów inne niż recykling.

3. Pomoc inwestycyjna na recykling i ponowne wykorzystanie odpadów jest udzielana wyłącznie w przypadku, gdy planowana inwestycja wykracza poza aktualny stan techniki oraz nie wpływa jedynie na zwiększenie popytu na materiały przeznaczone do recyklingu, bez równoczesnego zwiększenia ich pozysku.

4. Kosztami kwalifikowalnymi w ramach pomocy inwestycyjnej na recykling i ponowne wykorzystanie odpadów są dodatkowe koszty inwestycji konieczne do realizacji inwestycji prowadzącej do lepszej lub bardziej wydajnej działalności w zakresie recyklingu lub ponownego użycia w porównaniu z konwencjonalnym procesem związanym z działalnością w zakresie ponownego użycia i recyklingu o tej samej mocy produkcyjnej, jaki by powstał w przypadku braku pomocy.

§ 47. 1. Intensywność pomocy inwestycyjnej na recykling i ponowne wykorzystanie odpadów nie przekracza 35% kosztów kwalifikowalnych.

2. Intensywność pomocy zwiększa się o:

- 1) 10 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz średniego przedsiębiorcy i 20 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz mikro- i małego przedsiębiorcy;
- 2) 5 punktów procentowych – w przypadku gdy inwestycja jest realizowana na obszarze województw: dolnośląskiego i wielkopolskiego oraz na obszarach regionu warszawskiego stołecznego należących do gmin: Baranów, Błonie, Dąbrówka, Dobre, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Jadów, Jaktorów, Kałuszyn, Kampinos, Kołbiel, Latowicz, Leoncin, Leszno, Mrozy, Nasielsk, Osieck, Prażmów, Serock, Siennica, Sobienie-Jeziory, Strachówka, Tarczyn, Tłuszcz, Zakroczym i Żabia Wola;
- 3) 15 punktów procentowych – w przypadku gdy inwestycja jest realizowana na obszarach należących do województw: kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, opolskiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego oraz regionu mazowieckiego regionalnego.

§ 48. Pomoc inwestycyjna na recykling i ponowne wykorzystanie odpadów jest udzielana po spełnieniu warunków określonych w art. 47 ust. 2 – 6 i 10 rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

Rozdział 15

Pomoc *de minimis*

§ 49. Kosztami kwalifikowalnymi objętymi pomocą *de minimis* są koszty, których rodzaje określa regulamin wyboru projektów.

§ 50. 1. Pomoc *de minimis* nie przekracza 100% kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w § 49.

2. Jeżeli w ramach danego projektu pomoc *de minimis* jest udzielana razem z inną pomocą, wówczas stosuje się intensywność odpowiednią dla pomocy stanowiącej główne przeznaczenie w projekcie.

3. Jeżeli w ramach danego projektu pomoc *de minimis* jest udzielana razem z inną pomocą, a pomoc *de minimis* stanowi główne przeznaczenie w projekcie, wówczas dla kosztów objętych pomocą *de minimis* stosuje się intensywność określoną w ust. 1.

Rozdział 16

Pomoc finansowa niestanowiąca pomocy publicznej

§ 51. Pomoc finansowa niestanowiąca pomocy publicznej może być udzielona na:

- 1) przygotowanie projektu planowanego do realizacji w ramach jednego z programów Unii Europejskiej;
- 2) realizację programu wsparcia indywidualnych innowatorów;
- 3) realizację programu akceleracyjnego;
- 4) wsparcie ośrodków innowacji w celu świadczenia usług proinnowacyjnych;
- 5) wsparcie europejskich centrów innowacji cyfrowych w celu świadczenia usług proinnowacyjnych;
- 6) realizację zadań w zakresie wypracowania i testowania instrumentów wspierających przedsiębiorców;
- 7) realizację projektów w obszarze podnoszenia kompetencji w zakresie innowacyjności i przedsiębiorczości.

§ 52. Pomoc finansowa niestanowiąca pomocy publicznej może być udzielona na pokrycie kosztów:

- 1) nabycia środków trwałych, przy czym jeżeli środki trwałe nie są wykorzystywane na potrzeby realizacji projektu przez całkowity okres ich użytkowania, do kosztów

- kwalikowalnych zalicza się wyłącznie koszty amortyzacji odpowiadające okresowi realizacji projektu, obliczone na podstawie przepisów o rachunkowości;
- 2) nabycia wartości niematerialnych i prawnych w formie patentów, licencji, know-how oraz innych praw własności intelektualnej, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:
 - a) będą wykorzystywane wyłącznie w podmiocie otrzymującym pomoc,
 - b) będą podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości,
 - c) będą nabyte od osób trzecich niepowiązanych z podmiotem otrzymującym pomoc na warunkach rynkowych,
 - d) będą stanowić aktywa podmiotu otrzymującego pomoc i pozostaną związane z projektem, na który przyznano pomoc, przez co najmniej przez co najmniej 5 lat lub 3 lata w przypadku podmiotu będącego MŚP, od dnia zakończenia realizacji projektu;
 - 3) usług polegających na opracowaniu prototypów produktów, wyrobów, usług, technologii, lub projektów wzorniczych;
 - 4) usług polegających na opracowaniu studiów wykonalności;
 - 5) usług doradczych lub równorzędnych, takich jak usługi o charakterze demonstracyjnym lub wdrożeniowym;
 - 6) usług eksperckich lub prawnych;
 - 7) usług szkoleniowych;
 - 8) uzyskania certyfikatów;
 - 9) wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy, w tym składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne;
 - 10) podróży służbowych - w zakresie i według stawek określonych w przepisach w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej;
 - 11) tłumaczeń;
 - 12) członkostwa w sieciach akceleratorów i w organizacjach;
 - 13) udzielonych grantów, których mowa w art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 24 marca 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej ustawą wdrożeniową;
 - 14) usług informacyjno-promocyjnych;
 - 15) komunikacji, baz danych, narzędzi informatycznych i platform;
 - 16) związanych z zastosowaniem mechanizmu racjonalnych usprawnień;

17) innych, które służą realizacji zdań określonych w § 51 oraz spełniają warunki określone w § 8;

§ 53. Intensywność pomocy finansowej niestanowiącej pomocy publicznej nie przekracza 100% kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w § 52.

§ 54. Pomoc finansowa niestanowiąca pomocy publicznej może być udzielona w formie nagród, w zakresie:

- 1) popularyzacji innowacyjnych rozwiązań w gospodarce i społeczeństwie;
- 2) podejmowania i rozwijania inicjatyw pobudzających współpracę przedsiębiorców, podmiotów, o których mowa w [art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4-8](#) ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - [Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce \(Dz. U. z 2022 r. poz. 574, 583, 655, 682 i 807\)](#), [oraz](#) administracji publicznej;
- 3) promocji polskich przedsiębiorców za granicą.

Rozdział 17

Tryb udzielania pomocy finansowej

§ 55. Pomoc finansowa jest udzielana przez Agencję w sposób konkurencyjny, o którym mowa w art. 44 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, z zastrzeżeniem § 56-59.

§ 56. Agencja udziela pomocy finansowej w trybie otwartego naboru, o którym mowa w art. 41 ust. 3 ustawy wdrożeniowej.

§ 57. 1. Agencja udziela pomocy finansowej podmiotom, o których mowa w art. 6b ust. 1 ustawy PARP, w formie finansowania kosztów usług świadczonych przez usługodawców, wybranych przez Agencję w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych, bezpłatnie lub za odpłatnością niższą od ceny rynkowej.

2. Agencja udziela pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1, w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny oraz zapewnia równy dostęp do informacji o warunkach i sposobie udzielania tej pomocy, w szczególności zamieszcza ogłoszenie o możliwości korzystania z pomocy na stronie internetowej Agencji.

§ 58. Agencja udziela nagród, w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny oraz zapewnia równy dostęp do informacji o warunkach i sposobie przyznawania nagród, w szczególności zamieszcza ogłoszenie o możliwości udziału w konkursie na stronie internetowej Agencji.

§ 59. Agencja, ogłaszając nabór określa w szczególności:

- 1) krąg potencjalnych wnioskodawców;

- 2) rodzaje i poziom kosztów kwalifikowalnych oraz intensywność pomocy lub pomocy *de minimis* w ramach katalogów kosztów kwalifikowalnych i maksymalnych intensywności określonych w niniejszym rozporządzeniu;
- 3) informację w sprawie możliwości realizacji projektów partnerskich;
- 4) informację w sprawie modułów obligatoryjnych i fakultatywnych w projekcie.

Rozdział 18

Przepis końcowy

§ 60. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.
